

wysiedleńców polskich, stosunek do nich władz i organizacji okupacyjnych, rolę nauczycieli, zagadnienie opieki nad dzieckiem, strukturę, programy nauczania, działalność oświatowo-kulturalną szkół powszechnych, średnich ogólnokształcących i zawodowych, problem udostępnienia Polakom studiów

wyższych, akcję wydawniczą, zaopatrzenie w podręczniki, stosunek wysiedleńców do kraju, ze szczególnym podkreśleniem roli polskiej szkoły w Niemczech zachodnich w organizowaniu akcji powrotu do kraju. Studium opatrzone aneksem źródłowym.

Zestawili: A. L., M. J., W. T.

CZECHOSŁOWACJA

VÁCLAV KRÁL: *Politické strany a Mnichov. Dokumenty*. Praha 1961, s. 226.

Tytuł tego zbioru dokumentów nie odpowiada w pełni jego zawartości, gdyż w zasadzie materiały zebrane przez autora dotyczą polityki partii narodowo-socjalistycznej (partia Beneša) i to raczej w większości konfliktów wewnętrznych tej partii (protokoły posiedzeń, odezwy, deklaracje itp.). Polityka agrariuszy i SdP została w przedstawianym tu wyborze niemal całkowicie pominięta, chyba że spletała się z działalnością czechosłowackich narodowych socjalistów.

Dokumenty dotyczą wydarzeń z r. 1938, natomiast obszerny wstęp autora wyboru jest próbą syntetycznego przedstawienia polityki zagranicznej Czechosłowacji również i we wcześniejszym okresie. Książka ma charakter popularny, stąd dobór materiału dokumentarnego.

K. KAPLAN: *Zakotvení výsledků únorového vítězství. K historii od února 1948 do června 1948 v českých zemích*. „Československý časopis historický”. Praga 1962, z. 2, s. 153—177.

Teoretyczne rozważania na temat dyktatury proletariatu oraz obraz procesu tworzenia tego systemu na ziemiach czeskich w okresie od lutego do czerwca 1948 r., czyli przerastania rewolucji demokratycznej w rewolucję socjalistyczną. W artykule przedstawiono wzrost sił KPCz, działalność frontu narodowego, którego kandydaci uzyskali w wyborach do sejmu 89,0%

wszystkich oddanych głosów w maju 1948 r.

Artykuł oparty na archiwaliach wnosi wiele nowego materiału do tematu podejmowanego już niejednokrotnie przez czechosłowacką publicystykę i historiografię.

LACINA VLASTISLAV: *K charakteru a výsledkům demokratických agrárních přeměn v lidově demokratickém Československu*. „Českosl. čas. histor.”. Praga 1962, z. 3, s. 313—338.

Krytyka reformy rolnej przeprowadzonej w republice przedmonachijskiej, w r. 1920, oraz charakterystyka przebiegu nowej, demokratycznej reformy do 1947 r. a także po wydarzeniach lutowych 1948. Cennym uzupełnieniem artykułu jest bardzo starannie zebrana i zamieszczona w przypisach literatura.

ADOLF BEHNKE: *Die Slowakei*. „Geographische Rundschau” nr 4 1962, s. 129—138.

Artykuł informacyjny poświęcony głównie geografii ekonomicznej współczesnej Słowacji i rozwojowi jej ekonomiki w ramach państwowości czechosłowackiej. Rozwój przemysłu, rolnictwa i komunikacji przedstawiony został na tle porównawczym z okresem dwudziestolecia międzywojennego. Zawiera wiele cennego materiału statystycznego. Budowa geologiczna poszczególnych regionów oraz warunki klimatyczne kraju mniej autora interesowały, gdyż zasadniczą myślą artykułu jest pokazanie obrazu przebudowy Słowacji z kraju rolniczego na kraj przemysłowy. Zestawił J. Kz.